

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

(для слухачів другої вищої освіти спеціальностей

7.03050901 – «Облік і аудит» і 7.03050401 – «Економіка підприємства»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси підприємства» (для слухачів другої вищої освіти спеціальностей 7.03050901 – «Облік і аудит» і 7.03050401 – «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Г. І. Базецька. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 20 с.

Укладач: Г. І. Базецька

Рецензент: Н. І. Склярчук

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Рекомендовано кафедрою економіки підприємства в міському господарстві факультету післядипломної освіти і заочного навчання, протокол № 1 від “31” серпня 2010 року.

ЗМІСТ

	Стор.
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	4
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи слухача.....	13
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи слухача.....	15
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	17

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Мета вивчення: формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств..

Завданням цієї дисципліни є вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування; оцінювання фінансового стану, санації підприємств.

Предмет вивчення у дисципліні: система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати:

- функції фінансів підприємств;
- склад фінансових ресурсів підприємства;
- джерела формування фінансових ресурсів підприємства;
- склад власного капіталу;
- склад позиченого капіталу;
- склад основних засобів;
- склад обігових активів;
- принципи та методи нормування обігових активів;
- принципи формування прибутку підприємства;
- види прибутку підприємства;
- питання оподаткування підприємства;
- умови кредитування підприємства;
- методи аналізу фінансового стану підприємства;

- принципи планування та методи прогнозування діяльності підприємства;
- умови проведення фінансової санації підприємства.

Вміти:

- розбиратись в засобах функціонування підприємства на фінансовому ринку;
- планувати витрати на виробництво та реалізацію продукції;
- формувати виторг від реалізації;
- оптимізувати розмір основних і обігових активів;
- оцінювати фінансовий стан підприємства.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1. Гроші та кредит; 2. Фінанси.	1. Фінансове планування та прогнозування; 2. Фінансовий менеджмент; 3. Фінансове планування діяльності бюджетних установ; 4. Оподаткування; 5. Фінансовий аналіз; 6. Економічний аналіз.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни
(варіативна складова за СВО ХНАМГ ПНД)

Модуль 1. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ (3,0 / 108)
(назва модулю) (кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ .1.1. Сутність та основи функціонування фінансів підприємств
(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Основи фінансів підприємств.
2. Організація грошових розрахунків підприємств.
3. Грошові надходження підприємств

ЗМ 1.2. Принципи формування доходів та організація витрат підприємств
(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

4. Формування і розподіл прибутку.

5. Оподаткування підприємств.

ЗМ 1.3. Формування фінансових ресурсів підприємства (назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

6. Обігові кошти.

7. Кредитування підприємств.

8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів

ЗМ 1.4. Аналіз фінансового стану підприємства (назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

9. Оцінювання фінансового стану підприємств.

10. Фінансове планування на підприємствах.

11. Фінансова санація підприємств

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Репродуктивний рівень: Ураховувати основні фінансово-економічні процеси, що відбуваються в процесі фінансово-господарчої діяльності підприємства у професійній діяльності.	Виробнича	Управлінська
Алгоритмічний рівень: Формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо фінансового планування на підприємстві, формування його активів та пасивів, проведення аналізу фінансово-господарської діяльності	Виробнича	Управлінська
Евристичний рівень: На основі аналізу сучасної економічної ситуації в Україні, використовуючи класифікацію економічних явищ, визначати оптимальну стратегію підприємства	Виробнича	Управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.94 р. із змінами та доповненнями.
2. Закон України «Про податок на додану вартість» від 03.04.97 р. із змінами та доповненнями.
3. Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» від 22.05.03 із змінами та доповненнями.
4. Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.91 р. із змінами та доповненнями.
5. Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування» від 11.01.01 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2980-III від 17.01.02, № 3084-III від 07.03.02 та № 492-IV від 06.02.03.
6. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 26.06.97 р. із змінами та доповненнями.
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.99 р. із змінами та доповненнями.
8. Закон України «Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 22.02.01 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2980-III від 17.01.02 та № 660-IV від 03.04.03.
9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. із змінами та доповненнями.
10. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18.01.01 р. із змінами та доповненнями.
11. Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 28.06.99 із змінами та доповненнями.
12. Бандурка О.М. та ін. Фінансова діяльність підприємства: підр. - К.: Либідь, 2002.
13. Бочаров В.В., Леонтьев В.Е. Корпоративные финансы: уч пос. - СПб.: Питер, 2002.
14. Гребельный В.И. Финансы предприятий: уч пос. - К.: Европ универ, 2003.
15. Гриньова В.М. Коюда В.О. Финансы підприємств: навч. посіб. 3-є вид., стер. - К.: Знання-Прес, 2006. - 423 с.
16. Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия. – М., ИНФРА-М, 2001.
17. Ковалев А.И., Привалов В.П. Анализ финансового состояния предприятия. – 4-е изд., испр. и доп. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2000. – 203 с.: ил.
18. Ковалева А.М. и др. Финансы фирмы: Учебник [для высш. учеб. заведений]

- по спеціальності и направлению «Менеджмент»] / А.М. Ковалева, М.Г. Лапуста, Л.Г. Скамай; Гос. Ун-т Упр. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 412, [1] с. – (Сер. «Высшее образование»).
19. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. Посіб. – К.: КОО Т-ва «Знання», 2000. – 378 с.: іл. – (Сер. «Вища освіта ХХІ століття»).
 20. Моляков Д.С. Финансы предприятий отраслей народного хозяйства. – М, 1999.
 21. Поддєрьогін А. М. Финанси підприємств: підручник 6-е вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2006. - 552 с.
 22. Практикум по финансам предприятий. 3-е издание, переработанное и дополненное. / Вахрин П.И. - М.: Дашков и К., 2003. – 132 с.
 23. Справочник финансиста предприятия. – М., 2000.
 24. Тютюкіна Е.Б. Финансы организаций (предприятий). Сборник тестов и задач. – М.: Дашков и К., 2003. – 132 с.
 25. Филимоненко А.С. Финансы предприятий: Учебное пособие - К.: Эльга Ника Центр, 2006г. - 340 с.
 26. Филимоненко А.С. Финансы предприятий: Учебное пособие.- М.: Кондор, 2005 .- 400 с.
 27. Финансы предприятий. Под ред. Колчиной Н.В. – М., 2000.
 28. Финансы предприятий. Под ред. Романовского. – СПб., 2000.
 29. Финансы предприятий: Учебник для вузов/ Н.В. Колчина, Г.Б. Поляк, Л.П. Павлова и др.; Под ред. проф. Н.В. Колчиной. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 447 с.
 30. Финансы. Под ред. Дробоздиной. – М., 2000.
 31. Финансы. Под ред. Ковалевой. – М., 1999.
 32. Финансы. Под ред. Лушина. – М., 2000.
 33. Финансы. Под ред. Романовского. – СПб., 2000.
 34. Фінанси підприємств. Під ред. А.М. Поддєрьогіна. - К.: КНЕУ, 2002.
 35. Фінанси підприємств: навч пос. Під ред. Г.Г.Кірейцева. - К.: ЦУЛ, 2002.
 36. Шеремет А.Д., Негашев Е.В. Методика финансового анализа. – М., 2000.
 37. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Финансы предприятий. – М., 1998.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ** (назва дисципліни)

Мета вивчення: формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств.

Завданням цієї дисципліни є вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування; оцінювання фінансового стану, санації

підприємств.

Предмет вивчення у дисципліні: система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.

Змістові модулі: сутність та основи функціонування фінансів підприємств; принципи формування доходів та організація витрат підприємств; формування фінансових ресурсів підприємства; аналіз фінансового стану підприємства; оцінювання критичності стану підприємства.

ФИНАНСЫ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель изучения: формирование системы базовых знаний по теории и практике финансовых отношений субъектов ведения хозяйства, формированию финансовых ресурсов, финансовому планированию, организации финансовой деятельности предприятий.

Задачей данной дисциплины является изучение сущности и функций финансов предприятий, финансовых ресурсов и источников их формирования; организации финансов предприятий; приобретение навыков финансовых расчетов; овладение методами финансового планирования; оценивание финансового состояния, санации предприятий.

Предмет изучения в дисциплине: система финансово-экономических отношений, возникающих в процессе текущей и инвестиционной деятельности субъектов ведения хозяйства.

Смысловые модули: сущность и основы функционирования финансов предприятий; принципы формирования доходов и организация расходов предприятий; формирование финансовых ресурсов предприятия; анализ финансового состояния предприятия; оценивание критичности состояния предприятия.

FINANCE OF THE ENTERPRISES

The studying purpose: formation of system of base knowledge under the theory and practice of financial relations of subjects of housekeeping, formation of financial resources, financial planning, the organizations of financial activity of the enterprises.

Problem of the given discipline is studying of essence and functions of the finance of the enterprises, financial resources and sources of their formation; the organizations of the finance of the enterprises; acquisition of skills of financial calculations; mastering by financial planning methods; estimation of a financial condition, sanitation of the enterprises.

Studying subject in discipline: system of the financial and economic relations arising in the course of current and investment activity of subjects of housekeeping.

Semantic modules: essence and bases of functioning of the finance of the enterprises; principles of formation of incomes and the organization of expenses of the enterprises; formation of financial resources of the enterprise; the analysis of a financial condition of the enterprise; estimation of criticality of a condition of the enterprise.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочне навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Змістових модулів – 4 Загальна кількість годин – 108 РГЗ	Спеціальності: 7.03050901 – «Облік і аудит»; 7.03050401 – «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Варіативна компонента (за вибором студента) Рік підготовки: 2-й Семестр: 3-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 96 год. Вид підсумкового контролю - залік

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Фінанси підприємства» складається з чотирьох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, консультації, самостійна робота слухача.

МОДУЛЬ 1. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

ЗМ 1.1. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 1. Основи фінансів підприємств.

Принципи і форми підприємництва. Підприємство: ціль діяльності та види. Зміст комерційної таємниці. Сутність фінансів підприємств. Принципи організації фінансів підприємств. Грошові відносини, що виникають у процесі створення і функціонування підприємства. Функції фінансів підприємств. Сутність фінансових ресурсів підприємств. Склад фінансових ресурсів підприємств. Система керування фінансами на підприємстві. Фінансові ризики. Зміст фінансової роботи на підприємстві, її задачі. Організація фінансової роботи на підприємствах. Фінансові інструменти і фінансові методи.

Рекомендована література: 12; 13; 18; 22.

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств.

Сутність і значення грошових розрахунків в діяльності підприємства. Порядок відкриття підприємством грошових рахунків в банку. Форми безготівкових розрахунків. Застосування на підприємствах готівково-грошових розрахунків. Розрахунково-платіжна дисципліна та санкції в системі грошових розрахунків.

Рекомендована література: 12, 19, 28.

Тема 3. Грошові надходження підприємств.

Характеристика та склад грошових надходжень підприємства. Виторг від реалізації продукції, робіт та послуг. Використання виторгу від реалізації продукції. Грошові надходження від фінансово-інвестиційної діяльності та інші позареалізаційні доходи. Формування та розподіл валового та чистого доходу.

Рекомендована література: 14, 26, 30.

ЗМ 1.2. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 4. Формування і розподіл прибутку.

Економічна сутність прибутку. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Види прибутку. Прибуток від реалізації продукції та його формування. Управління формуванням прибутку. Розподіл прибутку та його використання. Формування грошових фондів підприємства з чистого прибутку. Рентабельність і її види.

Рекомендована література: 12, 16, 27, 29.

Тема 5. Оподаткування підприємств.

Оподаткування прибутку підприємства. Розрахунок бази оподаткування. Податок з прибутку громадян. Оподаткування ПДВ. Нарахування та сплата непрямих податків підприємством: акцизний збір та мито. Особливості нарахування і сплати комунального податку. Сплата збору в Пенсійний фонд України: особливості нарахування. Сплата внеску в Фонд соціального страхування у зв'язку з тимчасовою стратою працездатності. Збір в Фонд загального державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Збір в Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. Спрощена система оподаткування.

Рекомендована література: 1 - 11.

ЗМ 1.3. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.

Тема 6. Обігові кошти.

Сутність оборотних активів, їх склад і структура. Організація оборотних активів і джерела їхнього формування. Загальний порядок нормування власних оборотних активів підприємств. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на сировину, основні матеріали і напівфабрикати. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси палива. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на допоміжні матеріали. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси тари. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запасні частини для ремонту. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси малоцінних та швидкозношуваних предметів. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на незавершене виробництво. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на запаси готової продукції. Розрахунок нормативу власних оборотних активів на витрати майбутніх періодів. Розрахунок нормативу власних оборотних активів економічним методом. Визначення сукупного нормативу власних оборотних активів і джерел його покриття. Показники використання оборотних активів і їхній розрахунок. Контроль за використанням оборотних активів.

Рекомендована література: 14, 18, 31.

Тема 7. Кредитування підприємств.

Особливості індивідуального кругообігу коштів та потреба в запозичених коштах. Визначення потреби в запозичених коштах. Особливості банківського кредиту для підприємств. Особливості комерційного (товарного) кредиту. Сутність та значення державного кредиту для підприємств, умови його надання. Умови надання лізингового кредиту.

Рекомендована література: 21, 28, 30, 31.

Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.

Поняття та джерела відтворення основних фондів. Знос та амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації для цілей бухгалтерського обліку. Методи нарахування амортизації для цілей податкового обліку. Порядок нарахування амортизації на основні засоби. Капітальні вкладення і джерела їх фінансування. Види ремонту основних фондів. Капітальний та поточний ремонт основних фондів. Модернізація основних фондів. Фінансове забезпечення ремонту та модернізації основних фондів.

Рекомендована література: 13, 15, 22, 26.

ЗМ 1.4. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.

Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств.

Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність та значення. Показники фінансового стану підприємства. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Форми фінансової звітності на підприємстві:

принципи їх складання, періодичність складання. Показники ліквідності та методика її визначення. Складання системи нерівностей, що характеризує абсолютно ліквідний баланс. Групування активів балансу за ступенем ліквідності. Групування пасивів балансу за ступенем строковості погашення. Показники платоспроможності та їх оцінка. Система показників фінансової стійкості підприємства, методика їх розрахунку та оцінки.

Рекомендована література: 16, 18, 28, 30.

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах.

Сутність та методи прогнозування тенденцій розвитку ринку, на якому функціонує підприємство. Ціль фінансового прогнозування. Прогнозування тенденцій розвитку діяльності підприємства із застосуванням ПЕВМ. Зміст, задачі та методи фінансового планування на підприємствах. Нормативний метод планування. Метод коефіцієнтів. Балансовий метод. Побудова моделей, які дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язок між показниками, що характеризують фінансову діяльність підприємства: дескриптивні, предикативні та нормативні моделі. Фінансовий план та порядок його складання. Місце бізнес-планування в системі фінансового планування діяльності підприємства. Складові частини бізнес-плану. Значення та зміст оперативного фінансового плану.

Рекомендована література: 12, 17, 21, 30.

Тема 11. Фінансова санація підприємств.

Економічна сутність санації та порядок її проведення. Фінансові джерела санації підприємства. Економіко-правові аспекти санації і банкрутства суб'єктів господарювання. Державна фінансова підтримка санації підприємства. Розробка проекту фінансового оздоровлення підприємства.

Рекомендована література: 14, 16, 19.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи слухача

Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями (заочне навчання)

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль	3,0/108	8	4		96
ЗМ 1.1. Сутність та основи функціонування фінансів підприємств	1,0/36	2	-	-	24
ЗМ 1.2. Принципи формування доходів та організація витрат підприємств	1,0/36	2	-	-	24
ЗМ 1.3. Формування фінансових ресурсів підприємства	0,5/18	2	2	-	24
ЗМ 1.4. Аналіз фінансового стану підприємства	0,5/18	2	2		24

Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050401 - ЕП 7.03050901 - ОіА
ЗМ 1.1. Сутність та основи функціонування фінансів підприємств	2
Основи фінансів підприємств	1
Організація грошових розрахунків підприємств	1
Грошові надходження підприємств	-
ЗМ 1.2. Принципи формування доходів та організація витрат підприємств	2
Формування і розподіл прибутку	2
Оподаткування підприємств	-
ЗМ 1.3. Формування фінансових ресурсів підприємства	2
Обігові кошти	-
Кредитування підприємств	-
Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	2
ЗМ 1.4. Аналіз фінансового стану підприємства	2
Оцінювання фінансового стану підприємств	2
Фінансове планування на підприємствах	-
Фінансова санація підприємств	-
РАЗОМ	8

Практичні (семінарські) заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050401 - ЕП 7.03050901 - ОіА
1	2
ЗМ 1.1. Сутність та основи функціонування фінансів підприємств	-
Основи фінансів підприємств	-
Організація грошових розрахунків підприємств	-
Грошові надходження підприємств	-
ЗМ 1.2. Принципи формування доходів та організація витрат підприємств	-
Формування і розподіл прибутку	-
Оподаткування підприємств	-

Продовження табл.

1	2
ЗМ 1.3. Формування фінансових ресурсів підприємства	2
Обігові кошти	1
Кредитування підприємств	1
Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	-
ЗМ 1.4. Аналіз фінансового стану підприємства	2
Оцінювання фінансового стану підприємств	1
Фінансове планування на підприємствах	1
Фінансова санація підприємств	-
РАЗОМ	4

Лабораторні роботи (денне навчання)

Не передбачено

Індивідуальні завдання:

курсний проект (робота), РГЗ, контрольна робота тощо

Передбачено виконання РГЗ.

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи слухача

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі слухачів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем функціонування системи управління на підприємстві.

Таблиця 2.4 – Самостійна навчальна робота слухача

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
	ЕП, ОіА	
1	2	3
ЗМ 1.1. Сутність та основи функціонування фінансів підприємств	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	4	Конспект

1	2	3
3. Самостійний розгляд питань теми «Грошові надходження підприємств»	6	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до поточного тестування	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
ЗМ 1.2. Принципи формування доходів та організація витрат підприємств	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	4	Конспект
3. Самостійний розгляд питань теми «Оподаткування підприємств»	6	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до поточного тестування	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
ЗМ 1.3. Формування фінансових ресурсів підприємства	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Конспект
3. Самостійний розгляд питань тем «Обігові кошти», «Кредитування підприємств»	4	Текст і презентація реферату
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до поточного тестування	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
6. Виконання розрахунково-графічного завдання	8	Оформлення розрахунково-графічного завдання
ЗМ 1.4. Аналіз фінансового стану підприємства	24	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Конспект
3. Самостійний розгляд питань тем «Фінансове планування на підприємствах», «Фінансова санація підприємства»	4	Текст і презентація реферату
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до поточного тестування	2	Відповіді у зошиті для практичних занять
6. Виконання розрахунково-графічного завдання	8	Розрахунково-графічне завдання
РАЗОМ:	96	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види контролю та їх стислий текст	Обсяг у годинах
<p>1. Виконання розрахунково-графічного завдання. Для виконання розрахунково-графічного завдання необхідно заповнити форми фінансової звітності (баланс та звіт про фінансові результати), скласти порівняльний аналітичний баланс та розрахувати ряд показників, що характеризують фінансовий стан підприємства. Для заповнення форм фінансової звітності необхідно використовувати передостанню та останню цифру номеру залікової книжки та номер студента в журналі.</p> <p>2. Вибіркове опитування на практичних заняттях.</p>	

Види контролю та їх стислий текст
Письмовий залік

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
Бібліографічні описи, Інтернет адреси	
1. Основні джерела	
Бандурка О.М. та ін. Фінансова діяльність підприємства: підр. - К.: Либідь, 2002.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Гриньова В.М. Коюда В.О. Фінанси підприємств: навч. посіб. 3-є вид., стер. - К.: Знання-Прес, 2006. - 423 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: підручник 6-е вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2006. - 552 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Практикум по финансам предприятий. 3-е издание, переработанное и дополненное. / Вахрин П.И. - М.: Дашков и К., 2003. – 132 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
Тютюкина Е.Б. Финансы организаций (предприятий). Сборник тестов и задач. – М.: Дашков и К., 2003. – 132 с.	ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
Филимоненко А.С. Финансы предприятий: Учебное пособие - К.: Эльга Ника Центр, 2006г. - 340 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Филимоненко А.С. Финансы предприятий: Учебное пособие.- М.: Кондор, 2005 .- 400 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
2. Додаткові джерела	
Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.94 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Закон України «Про податок на додану вартість» від 03.04.97 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» від 22.05.03 із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.91 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2

1	2
Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування» від 11.01.01 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2980-III від 17.01.02, № 3084-III від 07.03.02 та № 492-IV від 06.02.03.	ЗМ 1.2
Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 26.06.97 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.99 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Закон України «Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 22.02.01 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2980-III від 17.01.02 та № 660-IV від 03.04.03.	ЗМ 1.2
Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18.01.01 р. із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 28.06.99 із змінами та доповненнями.	ЗМ 1.2
Бочаров В.В., Леонтьев В.Е. Корпоративные финансы: уч пос. - СПб.: Питер, 2002.	ЗМ 1.2
Гребельный В.И. Финансы предприятий: уч пос. - К.: Европ универ, 2003.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия. – М., ИНФРА-М, 2001.	ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Ковалев А.И., Привалов В.П. Анализ финансового состояния предприятия. – 4-е изд., испр. и доп. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2000. – 203 с.: ил.	ЗМ 1.3
Ковалева А.М. и др. Финансы фирмы: Учебник [для высш. учеб. заведений по специальности и направлению «Менеджмент»] / А.М. Ковалева, М.Г. Лапуста, Л.Г. Скамай; Гос. Ун-т Упр. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 412, [1] с. – (Сер. «Высшее образование»).	ЗМ 1.3
Коробов М.Я. Финансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. Посіб. – К.: КОО Т-ва «Знання», 2000. – 378 с.: іл. – (Сер. «Вища освіта ХХІ століття»).	ЗМ 1.3
Моляков Д.С. Финансы предприятий отраслей народного хозяйства. – М, 1999.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
Справочник финансиста предприятия. – М., 2000.	ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Финансы предприятий. Под ред. Колчиной Н.В. – М., 2000.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4

1	2
Финансы предприятий. Под ред. Романовского. – СПб., 2000.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Финансы предприятий: Учебник для вузов/ Н.В. Колчина, Г.Б. Поляк, Л.П. Павлова и др.; Под ред. проф. Н.В. Колчиной. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 447 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Фінанси підприємств. Під ред. А.М. Поддєрьогіна. - К.: КНЕУ, 2002.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Фінанси підприємств: навч пос. Під ред. Г.Г.Кірейцева. - К.: ЦУЛ, 2002.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Шеремет А.Д., Негашев Е.В. Методика финансового анализа. – М., 2000.	ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Финансы предприятий. – М., 1998.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2, ЗМ 1.3, ЗМ 1.4
3. Методичне забезпечення	
Конспект лекцій з курсу «Фінанси підприємства» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання спеціальностей 6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит») / Автор: Г.І.Базецька. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 150 с.	
Фінанси підприємств: Методичні вказівки до організації самостійної роботи, проведення практичних занять і виконання розрахунково-графічного завдання студентів 4 курсу заочної форми навчання ФПО і ЗН галузі знань 0305 – Економіка і підприємництво спеціальностей 6.030504 – Економіка підприємства, 6.030509 – Облік і аудит і слухачів другої вищої освіти спеціальностей 7.050107 – Економіка підприємства, 7.050106 – Облік і аудит. Укл.: к.е.н., доц. Базецька Г.І. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 60 с.	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Фінанси підприємства»

(для слухачів другої вищої освіти спеціальностей

7.03050901 – «Облік і аудит» і 7.03050401 – «Економіка підприємства»)

Укладач: **БАЗЕЦЬКА** Ганна Ігорівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2011, поз. 527 Р

Підп. до друку 29.02.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 15 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,1

Зам. № 7945

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.